

Megjelen  
szombaton reggel.

Előfizetési ár:  
Egy évre 12 kor.  
Fél évre 6 kor.  
Negyed évre 3 kor.  
Egyes szám 24 fill.

# HONTI LAPOK

Szerkesztő és laptulajdonos:  
HALÁSZ FERENC.

Nyitvány sora 4) til

Hivatalos  
s magánhirdetések  
árszabás szerint.

Többszöri hirdetések  
nél megfelelő ár-  
engedmény.

Ipolyság, 1905. december hó 16.

## Szabó Mihály.

Ipolyság, december 15.

Lapunk esztergomi munkatársa felkereste Szabó Mihályt, az újonnan kinevezett honti főispánt, ki az ő kérdéseire alábbi programmszerű nyilatkozatokat tette.

Munkatársunk azon kérdésére, hogy mit szándékozik tenni a vármegye ellenálló határozatával szemben? kifejtette, hogy csupán békés érülettel kíván új székhelyén megjelenni, körmönfont politikát nem szándékozik tűzni, általában a békés együttműködés eszméje fog mindig előtte lebegni és csillapítani óhajtja a felkorbácsolt szenvedélyeket.

A vármegyei szolgálatban eltöltött hosszú idő is már mintegy arra predesztinálja őt, hogy munkás, segítő keze legyen a reá bizott vármegye- nek; ő nem politikát űzni megy oda, de politikai hitvallása keretében ügybuzgó munkálkodásával kívánja a reá bizott hivatás keretét betölteni. — És mint ilyen leendő munkása a megyének a hozzá közeledni ki-

vánó tisztviselőket kollegiális barátság- gal akarja fogadni.

Általában főelvként tüzte ki maga előtt, hogy részese kíván lenni azon keveseknek, kik a mai feldult politikai viszonyok között birtak annyi energiával, hogy az országban a felsőbbség megcsorbált tekintélyét helyreállítani igyekeznek.

Bizik benne, hogy modorával, melyet ott érvényesíteni fokozott mérvben kíván, le fogja birni küzdeni azt az ellenszenvet, mely szemé- lyére iránt a mai politikai viszonyok perspektívájában a vármegye állás- foglalásával kapcsolatban reá nézve ma nem kedvező.

A vármegye ellenálló határozatá- nak egyes pontjaira — úgymond — e válaszában nem terjeszkedhetik ki, mert az adandó körülmények felől nem lehet innét tájékozva.

Amennyiben pedig a vármegye al- ispánja vonakodna a megyei közgyü- lést egybehívni, úgy ezt direkt van szándékában megtenni.

Végezetül azon óhajának adott

nyilvánítást, hogy bár csak ne kellene hatalma jogait érvényesíteni, mert a mily mértékben békés érzelmekkel fog székhelyein megjelenni, ép úgy nem fog visszariadni adandó esetben attól sem, hogy a legerélyesebben él- jen a birtokában levő hatalom összes eszközeivel.

Mint a nyilvános hirszolgálat, és a közhangulat szócsöve kísér- nünk kell glosszáinkkal Szabó Mihály nyilatkozatait.

Tehát „békés érülettel“ jön, és „csillapítani óhajtja a felkorbá- esolt szenvedélyeket.“

Olyan vállalkozás ez, mint mi- kor valaki a tűzhányó hegyet a tenyerével akarja takarni, vagy kö- stökbe akarja lefogni a meny- kőt. Hiszen épp az ő nevére van az itteni közhangulat erős felhá- borodás adáz indulataitól tetőtől talpig atmérgesülve.

Egyik esztergomi laptársunk írja, hogy Hontban több jó barát- jára támaszkodik és bizik Horváth Béla protekciójában, kinek köz- benjárására vagy 30 megye- bizottsági tagra számít.

## Bucsuzó főispánok.

(Lits Gyula.)

Írta: ifj. Ábrányi Kornél.\*

Az 1889-ki véderő-vita alatt jött létre az első koalíció. Akkor is — bár nem volt többsége — győzött. A hirhelt 14. §., mely el akarta kobozni Magyarországnak azt a jogát, hogy a véderő szervezetét tíz évről tíz évre országgyűlésileg állapítsa meg, el- bukott s megmaradt a régi szöveg. Vagyis amint Fejérváry kibőfentette egy bizott- sági ülésen, az: „Armee auf Kündigung.“ Az akkori koalíciónak, melyben a hatvan- hetesek együtt küzdöttek a negyvennyol- casokkal, nem volt más közös szervezete, mint a fehér asztal. De e körül aztán — hol a Hungáriában, hol a Vadászkiirtben — minden nap a késő éjszakába nyultak az ülésezések. A cigányzene csak a pohár- köszöntők alatt szünetelt. Minden pohár- köszöntő után azt a nótát kellett huz- nia a cigánynak, melynek refrénje: „Nem kell nekünk zsandár. — Süsse meg a császár — Minden este.“ — A nóta refrén- jét az egész társaság a zenével együtt éne- kelte. A nóta végeztével pedig az volt a bevett szertartás, hogy egy ötös kompániá- ból, mely mindig egymás mellett ült az asz- tal végén, fölállott az egyik s azzal a jelszó- val indította meg a koeintást: „Fiúk a trón körül kell csoportosulnia.“ Ebben az ötös kompániába tartozott Justh Gyulán, Meszlényi Lulun, Hentaller Lajoson kívül Lits Gyula is. \* \* \*

\*Az Egyetértés f. évi december 10-iki számából.

A trón körüli csoportosulás jelszava aztán a változott idők benyomásai szerint külön- böző utakra szélesztették az ötös kom- pániát. A mindig vidám és szellemes Lulu, azóta már a legmagasb trón körül csoporto- sul — s elveit csak annyiban változtattameg, hogy halála előtt azt sugta barátainak jó ta- nács gyanánt: „Két hideg ászra ne tartsatok mindent.“ Az élve maradtak közül, a nélkül, hogy elvi álláspontjából egy haj- szálnyit is engedett volna, Justh Gyula jutott a trónhoz legközelebb: mert nem- csak az udvari ebédeken, hanem a király dolgozó szobájában is többször megfordult már, s mint a képviselőház elnöke sűrű levelezésben áll a királlyal. Hentaller La- jos megmaradt abban, hogy a trón körül ma is szorgalmasan csoportosítja a histó- riái adatokat. S mind az, őt közül a leg- távolabbra jutott a tróntól az, a ki később könyvet írt a királyról, de megmaradt a nemzet jogai mellett. Lits Gyula ellenben arra szánta el magát, hogy kinevezést fo- gadjon el a királytól. Széll Kálmán alatt, a jog törvény és igazság korszakában, fő- ispán lett.

\* \* \*

A merev párturalom idején sok mindent fölkavert volna egy ilyen kinevezés. Lo- bogó hajakkal száguldoztak volna a furiák és az erinnisek. Embervadászatra esahol- tak volna a véredek. De a Széll Kálmán kormányzatának első szakában simán men- tek az ilyenek is. A hosszú párturalom körmei országsszerte vérző sebeket vágtak s ezeket kellett gyógyítani. Ott kellett ke- resni a gyógyításra alkalmas embereket, a

hol azok találhatóak voltak. A pártok is gyanu és bizalmatlanság nélkül nyitották ki a féltékenyen őrzött kapukat, m- kor az új Diógenesz lámpával közeledett azokhoz. És akkoriban a szenvedélyes pártharcok legsötétebb színtere Hontmegye volt. A Montague és Capulet-féle gyűlölet ott már mindenkit magával sodort. A kik azokat az idöket át nem élték, ma nem is tudják elképzelni.

Mert igazán képtelenségnek tünik fel ma, midön az autonóm törvényhatóságok ismét egyedüli védbástyái az alkotmánynak s bá- mulatos önfeláldozással teljesítik szent hiva- tásukat, — hogy lehettek idök, midön éppen ezek az önkormányzati testületek voltak a párt-abszolutizmusnak igazi melegágyai s legfőbb iskolái. Pedig hogy voltak ilyen idök, Hontmegye története a példa reá. Másfél évtizedig nem is volt Hontnak más neve, mint a *Majthényi vármegyéje*. Egy ember, a ki az életben megtestesült finom- ság, megnyerő szeretetreméltóság volt, a ki a személyes tulajdonságok varázsával el tudta büvölni az embereket, — az tette fejére a Hontmegyében a Geszler-kalapot s jaj volt annak, a ki tédet nem hajtott előtte. Mert az egyéni szeretetreméltóság mellett megvolt Majthényiban a hajthatat- lan akarat és a félelmisség. A politikát külön területnek tekintette, melynek a tár- sadalmi emberhez semmi köze sincs. Ő kép- viselte a kétféle lelkiismeretet. A társada- lomban a kifogástalan gentlemant, a poli- tikában Machiavellit. A politikai barátot megvédeni, a politikai ellenfélt, ha meg- nyerni nem lehet, kiirtani: ez volt a Majt-

Szép ábránd, de — kancsal. A jó barát nem fogja ismerni, itt most nincs jó barát, itt kuruc-világ van, labanc azonban alig fog akadni. A mi pedig Horváth Bélát illeti, kinek útján, annak biztatására fogadta el diszteleonné vált állását, — éppen Horváth Béla legjobb barátai fájlalják és neheztelnek reá leginkább az ő protekciójáért.

„A hozzá közeledni kívánó tisztviselőket kollégialis barátsággal akarja fogadni.“ De ki lesz az a közeledni kívánó tisztviselő? Ha ettől a közeledéstől el nem utáná hazafias érzülete — pedig tiltja, — eltiltja kenyéradó gazdája, a törvényhatóság, mely megtiltotta a tisztviselőknak is, hogy őt, a főispáni hatáskör gyakorlására kiküldött közeget, felettes hatóságuknak elismerjék.

Azt is mondja Szabó Mihály, hogy „részese kíván lenni azon (szerenésére) keveseknek, kik birtak annyi energiával, hogy az országban a felsőbbség megesorbált tekintélyét helyreállítani igyekeznek“.

Ugyan, ugyan, ő akar valami tekintélyt helyreállítani, a kinek magának nem lesz itt tekintélye, és a ki elég alaposan tarthat a hivatalos és társadalmi bojkott megalázó vesszőfutásaitól?

Végezetül azt mondja Szabó Mihály, hogy „nem fog visszariadni adandó esetben attól sem, hogy a legerélyesebben éljen a birtokában levő hatalom összes eszközeivel.“

A legerélyesebben.

Huzzuk alá ezt a szót.

Tehát következik a híres 64. §, mely a megyei autonómiát átlukasztja.

Tehát következik a — szurony.

Apropó: *szurony*. Még utóbb Szabó Mihály fogja a valóra váltani Ipolyság szinte utópisztikus álmát: — *állandó katonaságot helyeztet el Ipolyságon az esztergomi 76-ik gyalogezred egy zászlóaljával.*

#### Ipolyság, december 15.

Szabó Mihály installációja. Szabó Mihály az új honti főispán átiratban hívta föl a vármegye alispánját, hogy e hó 19-ére installáló közgyűlést hívjon össze. Az alispán a vármegye tiltó határozata alapján ezt a kívánságot megtagadta. Az új főispán most maga fog közgyűlést összehívni. A vármegye álláspontja az, hogy a még esküt nem tett főispán hivatalosan nem működhet, és az általa összehívott közgyűlés bármilyen határozata semmis és érvénytelen.

*Egy megyefőnök vallomása.* Zemplénmegye adminisztrátora, Pallavicini Alfréd örgróf tudvalevően lemondott állásáról, mert tehetetlen volt a megyében, ahová Kristóffy vezényelte. Pallavicini, ki már elutazott a vármegye székhelyéről, lemondását bejelentette Zemplénmegye törvényhatósági bizottságának is. Érdekes leveléből kizsakitunk egy részt. Ime:

*A vármegyei tisztikar ellenem a jövőben követendő eljárásra is szolidaritást vállalt s ez oly pártját rútkító passzivitásban nyilvánul, hogy most már a teljesen védtelenekkel szemben csak erőszakkal lennék képes törvényben előírt kötelességemet teljesíteni. Így azonban a dicső mulu vármegyének javára nem lehetek, az erőszakos eljárás pedig lelkiütemmel ellentétben áll: azért főispáni állásomról való lemondásomat a*

mai napon illetékes helyen benyújtottam.

Ezek után valóban büszke lehet Zemplénmegye az ő tisztikarára, mert Pallavicini beismeri, hogy az ő ellentállásukon tört meg a csendőrszurony hatalma.

**Rendkívüli közgyűlés** Czobor László vármegyének alispánja vármegyének törvényhatósági bizottságát e hó 29-én k. d. e. 10 órájára rendkívüli közgyűlésre hívta egybe. A közgyűlést előkészítő állandó választmány pedig december 29-én d. e. 9 órakor ül össze. A meghívó kiemeli, hogy a közgyűlésen vármegyei pótdadó kivétel és szándékolatitak a duna-ípolvyölgyi h. é tervezett vasut céljaira. A tárgysor főbb pontjai lesznek a törvényhatósági bizottság által alakítandó választmányok és bizottságok alakítása és pótlása és a belügyminiszter leirata Szabó Mihály vármegyei főgyőzőnek Hontvármegye valamint Selmec és Bétabánya sz. kir. város főispánjává való kinevezése.

**A vármegyei tisztviselők fizetése.** Kristóffy József belügyminiszter ma folyosította ama vármegyék kinevezett tisztviselőinek fizetését, amely vármegyék dotációját december hó 1-jével rendeletileg beszüntette. A miniszter egyidejűleg intézkedett, hogy az illetékes állampanzárak akadálytalanul kifizessék az illető tisztviselők nyugtáit.

A belügyminiszter disztigál a kinevezett és a választott tisztviselők közt, az előbbieket fizeti, az utóbbiakat áthárítja a törvényhatóságokra. Erről a megkülönböztetésről a törvény mit sem tud. A kormány kötelezve van a dotációk fizetésére, s a választott tisztviselők épp úgy elhatják az állami adminisztrációt is, mint az amúgy is kezelési funkciót végező kinevezettek.

E rendelet szerint tehát megkapják náunk a fizetéseiket a tisztí főorvos, a járási orvosok, a levéltáros, és az összes kezelő és segédsemmélyzet. Mindenestre nagy könnyítés ez a 25-ös alkotmányvédő bizottság terhein.

hényi elmélete. S ezt könyörtelenül vitte keresztül. Minden választói jog illuzoriussá lett. Nemesak a megyei tisztviselőket nevezte ki, hanem képviselőket is. A megyei tisztviselők visszaélései ellen orvoslás nem létezett. Így lett Hontból mintavármegye. S az ilyen példák erősítették meg azt az áramlatot, mely a közszabadságok védelmére alkalmasabbnak vélte, megfelelő hivatalnoki pragmatika mellett az állami közigazgatást, mint a választott megyét. Ma mindezek úgy tünek fel, mint egy lázalom képtelenségei.

\* \* \*

A harcot Hontmegyében Majthényi rendszerre ellen egy hozzá hasonló kemény természetű aggastyán vette föl: *Ivánka Zsigmond*. Eleinte csak egymaga állott. Tudta hogy nemesak a hivatalos hatalommal, hanem karddal, golyóval is törnek ellene — de mindennel szembenézett. Ő volt, aki Hontmegyében nemesak Majthényit, hanem az országos párt-abszolutizmus rendszerét is kikezdte. Rettenthetetlen bátorságával és halálmegevetésével maga provokálta a legvakmerőbb összeütközéseket. Majt-

hényi László maga is a legjobb lövők közé tartozott, Ivánka Zsigmondot nem tudta eltéríteni. Még Majthényinél is jobb lövő volt *Luka Pál* s ennek golyóját a mellényzsebében vitte haza. A fátum erősebb mint az ember, s a fátum Ivánkát pártfogolta. Ezt látva, mások is fölbátorodtak — s így lettek követői. Végül is győzött Majthényi fölött — de rendszerét még sokáig nem győzhette le. Majthényi távozott a főispáni székéből de rendszere megmaradt azután is. Láthatatlanul, még távozása után is Majthényi uralkodott éveken át. S ebben az ádáz hareban Hontmegye békéje fel volt dulva, a kölesönös politikai gyűlölet megmérgezte a társadalmi, sőt a családi életet is. Ezeknek a vérző sebekeknek orvoslására kellett oda illő férfi. Olyan, a ki ember a talpán. A személyes tulajdonok tekintetében olyan kaliberű, mint Majthényi, csak hogy más politikai iskolából való. Ilyennek ítélte Széll Kálmán *Lits Gyulát*; *Lits Gyula* érdemesnek találta magára nézve a nehéz feladatot. S így lett függetlenségi parti politikus létére Hontmegye főispánja.

\* \* \*

S a napokban elbucuzott Hontmegyétől.

És ez a bucsujelenet igazi korkép volt, telve fölemelő tanulságokkal. A családi gyűlölködések régi viharfészke úgy vette körül, mintha egyetlen családból állana az egész megye. S a mi a legszebb: *mindön mindenki szerette, senkisé marasztalta.*

Ime, ez a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy mit tudott csinálni *Lits Gyula* öt év alatt Hontvármegyéből.

Az a vármegye, mely két évtized előtt még feltétlen bábja volt a kormányhatalomnak, — ma nem is ismeri el a kormányhatalmat, ha az nem alkotmányos.

Az az iskola, melyet Majthényi alapított Hontvármegyében, eltűnt; de az, a mit *Lits Gyula* vitt magával oda, kitéphetetlen gyökeret vert és törzszé izmosodott. „*Laelius e trunco florebit!*“ Ezt irhatja fel *Lits Gyula* is a megyeháza falára: — s azért bucsuzhatott a „*viszontlátásig.*“

Addig pedig visszatér a régi fehér asztalhoz, a hol az volt a jelszó: „*Fiuk, a trón körül kell csoportosulni!*“

☞

# Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „*Roche*“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

# „Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógymertárakban. — Ára üvegenként 4.— koronára.

## Selmec sem installál.

### Lits Gyula bucsuja.

Hontvármegye területén fekszik Selmec és Bélabánya sz. kir. város, a felvidéknek ez a régi nagy multu városa. Büszkék lehetünk mi hontiak e városunkra, mely testvértörvényhatóság a mi vármegyénkkel. Büszkék lehetünk, mert hazafias érzésben, az alkotmány védelmében, a haza szeretetében, az áldozatkészségben igaz testvéreink, a kivél egyek vagyunk szívben-lélekben. Ugy mondják, hogy Selmecbánya a tót tenger szélén a magyarság védőbástyája. Igazuk van azoknak, a kik ezt mondják. Fényesen beigazolta ezt Selmecbánya város hazafias közönsége, amikor e hó 12-én elbucszott a jog, törvény és igazság kormánya által kinevezett alkotmányos főispánjától, Lits Gyulától s amikor hazafias ünneppé avatta e bucsuzást és a város történetében örök nevezetességévé tette azt a közgyűlést, amelyben hitet, vallomást tett hazafiságáról, erősségéről.

A lefolyt szép hazafias ünnepről kiküldött tudósítónk a következőket írja:

Selmecbánya hazafias közönsége fájdalommal értesült arról, hogy Lits Gyula főispánt fölmentette állásától a kormány s mikor arról értesült, hogy Lits Gyula elbucszni eljön a város közönségéhez, elhatározták, hogy ünnepiesen fogadják a bucsuzó főispánt s hazafias ünneppé avatják a bucsuzást.

A városi törvényhatósági bizottság decemberi rendes közgyűlésének napján érkezt meg Lits Gyula főispán Selmecbányára, ahol a város határán küldöttség fogadta Hlavathy József plébános vezetése alatt. A fellobogozott városba hosszú kocsisor kísérete be Lits Gyulát, aki Soltész István dr. főispáni titkár kíséretében érkezett meg. A bevonuláskor itt is, ott is éljenző közönség fogadta s a szentháromság-téren levő Bogdó-ötterem előtt, a hol a főispán leszállott, a bányászati és erdészeti főiskolai hallgatóság várta s a Himnuszal és Kossuth-nótával fogadta. Lits Gyula rövid lelkes beszédet intézett a fiatalokhoz s ezután fölment a selmeci ősi városházára, hogy a közgyűlés rendes tárgyszorozata előtt vegyen bucsut a város közönségétől. A városházán akkor már együtt voltak a törvényhatósági bizottsági tagok, a folyosókat a főiskolai hallgatóság töltötte meg zsúfolásig s mikor a főispán megjelent, fölhangzott száz meg száz ember ajkán a Himnusz. Szitnyai József kir. tan., polgármester 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést s a megnyitás után küldöttség hívta meg a gyűlésbe a volt főispánt, aki dörgő éljenzés közepette jelent meg.

Az elnöklő polgármester rövid üdvözlése után Lits Gyula kezdett beszélni s beszédét szinte áhitattal halgatták végig, csak itt-ott szakította meg az éljenzés. Tartalmas, szép beszédje a következő:

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság!

Ennek az évnek nyarán történt, midőn a jelenlegi kormány megbízatását fogadta el Ő Felségétől. Igéretet tett, hogy alkotmányosan fog közreműködni az ország kormányzásában. Akkor a főispáni kar kötelességszerűen megjelent a kormány előtt és állásáról lemondott és elbocsátását kérte. A kormány akkor kijelentette, hogy alkotmányos módon kíván ideiglenesen kormányozni, felszólította a főispáni kart, hogy állásában megmaradjon. A főispáni kar oda nyilatkozott, az ország és vármegye valamint a törvényhatóság érdekeit tartva szem előtt, hogy mindaddig megmarad állásában, míg a kormány a törvény korlátai között megmarad és míg a főispáni kar esküjével ellentétbe jutni nem fog.

Ezen idő óta tisztelt uraim nekünk alkot-

mányos kormány által kinevezett főispánoknak nehéz helyzetünk volt, viharos volt az életünk, vergődünk egyik hónapról a másikra, vergődünk mindaddig, míg beláttuk azt, hogy mi az ország, megyék, törvényhatóságok iránti azon kötelességnek, melyet mi alkotmányos főispánok ellátni kötelességek vagyunk, eleget tenni képesek nem vagyunk, megtörtént az állásunktól való megválás. Én sem akartam kitérni a hazafias kötelesség elől (Éljenzés), és így megjelentem a kormány előtt, megsürgettem és kivitem, hogy állásomtól felmentettek.

Mélyen tisztelt törvényhatóság! Én egész életemen keresztül tápláltam azokat az eszméket, melyek a nemzet függetlenítését célozzák. Midőn főispán lettem, ezek az eszmék nem haltak ki szívemből. A ki engem kinevezett, szintén a törvény híve lévén, megnyugtattak abban a politikai meggyőződésben, hogy az összhangot a főispán méltóság és a velejáró kötelessége között megfogom találni.

Ugy is történt, négy és fél évig voltam főispán, de soha sem jutott összeállításba lelkem tisztasága a szolgálattal járó kötelességemmel. Most ma az utóbbi idők politikai állapota ezt az összhangot megsemmisítette; s nem szolgálhattam olyan kormányt, mely az alkotmányból játékokat űz (élénk helyeslés). Én nem szolgálhattam oly kormányt, mely az alkotmányosságnak csak külső mázát öltötte fel. Ilyen körülmények között az a bizalmi viszony, mely a kormány és főispáni kar között fenn áll, meg kell hogy szűnjön. Én egy alternatíva előtt állottam, vagy ragaszkodni a hatalomhoz és méltósághoz, vagy hallgatni a hazafias szavára. En egy pillanatig sem haboztam és megválok állásomtól (hosszantartó éljenzés.)

Most ebben a pillanatban itt állok, hogy bucsut vegyek. Midőn 4 és fél év előtt itt álltam önök előtt, akkor bizalmat kértem. Kilátásba helyeztem, hogy minden erőmmel arra fogok törekedni, hogy ezen törvényhatóságnak érdekeit legjobb tudásom szerint vezesse, irányítsam. Hogy ez nekem nem nagyon sikerült, méltóztassanak nem az én egyéni vonakodásomban, hanem a helyzetnek kritikus voltában keresni. Méltóztassanak igazságosnak lenni irántam. Beláthatják, hogy főispánúságom legnagyobb idejét a politikai hullámok zavartsága foglalta le. A törvénykivüli állapotnak meddségei voltak azok, melyek főispáni szándékaimat deprimálták, megakadályozták. Bennem is sok mindenre meg volt koncepció. Én egész programot tudnék adni, amit Selmecbánya városában keresztül akartam vinni, de nem mondom el. Azonban midőn önök előtt itt állok, hogy bucsuzzam, nem csak mint bucsuzó állok itt, hanem mint olyan is, aki az önök ítéletét várja. Én nyugodtan állok önök előtt, mert lelkiismeretem azt mondja, hogy e nehéz idők alatt kötelességemet teljesítettem. (Éljenzés!)

Nem kell esetelnem, de nem is tudnék szavakat adni azoknak az érzelmeknek, melyek e pillanatban lelkemen vannak. A mély bánat és fájdalom fog el, ha rá gondolok, hogy ily nemes, előkelő és nobilesan gondolkozó törvényhatóság tisztjeitől kell bucsut vennem, a kikkel együtt munkálkodni mindig csak szerencsének tartottam és dicsek szem, hogy észjárásom, felfogásom, és gondolkodásom négy éven keresztül mindig egy és ugyanez volt és megegyezett (Éljenzés.)

Most mélyen tisztelt uraim, midőn a helyzetet változtatni nem lehet, bucsuzom és pedig azzal a kéréssel bucsuzom, méltóztassanak kegyesek lenni irányomba és a főispáni székemben tapasztalt fogyatkozásaimat elnézni. Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy a szándék meg volt, azonban a képesség, vagy tehetség volt az, a mely egész harmonikus nem működhetett. Midőn én elhagytam ezen törvényhatóságot, akkor viszsza marad lelkemben egy érzélem, a mély hála érzelme, ezt a hálas érzelmet elviszem magammal, lelkembe zárom, mely örökké ott marad szívem mélyén. A legédesebb emlékek fűznek mindenkor a törvényhatóság minden egyes tagjához. Van még néhány

szó szeretett barátaimhoz, a tisztikarhoz, a kik nekem munkatársaim voltak. Mondhatom oly kezekben van letéve a város fala, hogy az mindenkinek megnyugvásár szolgál. Tudás vágy, képesség, ambíció, a mely a város tisztikarában összpontosul. Engedjék meg kedves tisztársaim, hogy a leghálásabb köszönetemet fejezzem ki hűséges és odaadó támogatásukért. Még csak arra kérem a tisztelt törvényhatóság tagjait, hogy gondoljanak reám is. Gondolják meg azt, hogy én mindig igaz tisztelettel és szeretettel viselkedtem önök iránt és hogy az önöknek irányomban tanúsított jó indulatát és barátságukat soha az életben feledni nem fogom (Hosszantartó éljenzés.)

Lelkesedés, meghatottság és elkéseredés látszott a beszéd alatt a hallgatóság arcán s a beszéd végével elemi erővel tört ki a lelkesedés a hallgatóságból. Alig akart szünni az éljen Lits, éljen Lits Gyula felkiáltás, s percekig tartott a tomboló éljenzés.

Ezután Vörös Ferenc, Selmecbánya város ékes szavu főjegyzője bucsuzott el a város közönsége nevében Lits Gyulától. Beszédje alatt számtalanszor tört ki az éljenzés, a mikor a bucsuzóról volt szó. Lelkes, hazafias beszédje végén újból kezdődött az éljenzés, a régi városházi teremben fölhangzott a Himnusz s ennek hangjai mellett vonult ki Lits Gyula a teremből, melynek elnöki székét több, mint négy éven át nagy tekintéllyel, nagy igazságossággal töltötte be.

Lits Gyula távozása után Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester elnök megnyitotta a rendes gyűlést, melynek tárgyszorozatában az első tárgy az újonnan kinevezett főispán beiktatására vonatkozó értekezlet javaslata volt.

A közgyűlést megelőző napon ugyanis értekezlet volt e tárgyban, melyen részt vettek a törvényhatósági bizottságnak csaknem összes tagjai. Ez értekezlet javaslata a következő volt:

Mondja ki a közgyűlés, hogy az újonnan kinevezett főispánt nem fogadja, tőle az esküt nem veszi ki, a beiktató közgyűlésre a bizottsági tagok nem jelennek meg, a polgármestert a beiktató közgyűlés összehívásától és a tisztviselőket a közgyűlésen való megjelenéstől eltiltják.

A közgyűlés a javaslatot éljenzéssel fogadta s Händel Vilmos és Schvartz Ottó dr. bizottsági tagok felszólalása után egyhangulag határozattá emelte.

\* \* \*

Este gyönyörű fáklyásmenetet rendezett a polgárság az ifjúsággal karöltve Lits Gyula tiszteletére. Több, mint 400 fáklya fénye mellett vonult föl a három-négy ezernyi ünneplő közönség.

Lits Gyulát Vörös Ferenc tb. főjegyző üdvözlölte s magas szárnyalású szép beszédet intézett hozzá, melyre Lits Gyula nagy hatást és lelkesedést keltő szónoklattal felelt:

Nyugodt lélekkel hagylak itt benneteket — mondotta beszéde végén. Ez a mai ünnep azt a megnyugvást kelti bennem, hogy nyugodtan távozhatom, mert a városnak politikai felfogása, vezetése jó kezekben van letéve. Távozom azzal a gondolattal, hogy nem utoljára állok itt ezen a helyen előttetek és nem utoljára szoltam oda fent a tanácsteremben a városi törvényhatóság tagjaihoz. A nemzetnek győznie kell, mert pénz és katona nélkül nincsen állam. A nemzetnek győznie kell, mert az lehetetlen, hogy a király szívéhez ne férközzenek jó tanácsadók is és így a nemzet és királya közötti megértés csak rövid idő kérdése lehet már.

Hozzátok is van néhány szavam, akadémiai ifju barátaim. Bizom, hogy a fa gyümölcsét is megtermi, mert látom benneteket a fának virágait, egy kis történetet mondok nektek, mikor még én jogász voltam és tüntettem. Mi is fáklyás menetet csináltunk az ellenzék akkori vezérének Tisza Kálmánnak. Akkor hozzánk így szól: — helyeslem az ifjúságnak hazafias lelkesedését. Vigyétek el azokat a fáklyákat a Duna partra és énekeljék melléje a Kossuth-nótát, hallják meg oda fent Budán is, miként érez a nemzet. Köszönöm nektek ifju barátaim ezt az ünnepeletést,

ezt a szivből való bucsuztatást; fényes ünnep volt ez a mai, nemsokára módokban lesz egy másik ünnepben részt venni, nem kérdem, nem is tanácsolom, hogy mit tegyetek, majd megmondja nektek azt hazafiságtok.

Köszönöm megegyeztet az ünnepet, melyet távozásomra rendezett a város nemes polgársága és ifjusága. Elviszem magammal szíveteket és itt hagyom helyébe az enyémet. Az én Istenem óvja meg e nemes várost. A viszontlátásig Isten veled.

Este nyolc órakor 150 terítékű közveszora volt a Hungáriában. A vacsorán hazafias, emelkedett hangulat uralkodott. Altmann Imre a polgárság, Weiszman Sándor a fiatalság nevében köszöntötte föl a bucsuzó főispánt. Lits Gyula gyönyörű beszéddel válaszolt a két beszédre.

— Hová lett a szép főispáni állás, — mondotta többi közt. — Oda jutottunk, hogy ez is már a tisztesség és nem tisztesség kérdése. A tisztesség kérdéséhez tartozunk mi régi főispánok. A kik a mostani főispánok társaságában nem jól éreztük magunkat, mert ezeket nem vezeti a hazaszeretet, a melyet mi tanultunk. Ezek az urak egészen más iskolából kerültek ki. Ezeket vagy a katonaságtól kergették el adósság miatt (Éljenzés igen nagy); a másik része belátja, hogy eljátszotta kisedet játékait a vármegyei szolgálatban; a harmadik része egy igen kellemetlen körülménytől akart szabadulni, a melyet úgy hinak, hogy csőd és miután van vállalkozó, a ki a csődtől megmenti, hát nem nagy dolog kell ahhoz, hogy főispán legyen, csak egy kis hártya kell, csak az arcbőr hártýája. Nohát a mi bőrünk egészen másképen van alkotva.

Felelek arra is, hogy mért maradtam mostanáig főispán. Nem azért, mint ha jobb jövőt vártam volna, hanem azért, mert addig maradtam, míg kötelességet véltm ezzel teljesíteni, még pedig kötelességet a vármegyének és városnak is. Azt hittem, hogy a meddig csak lehet maradok, inkább tisztességes emberek maradjanak a főispánok, minthogy ebből a desperádó társaságból való emberek foglalják el a helyünket, a kik kaphatók lesznek mindenre. Hát mink nem voltunk erre kaphatók és miután bekövetkezett a periódus, hogy megkérdezték tőlünk, hogy mi az értékünk, akkor azt feleltük, hogy nekünk nincsen árunk a mi árunk az, hogy eresszenek el bennünket (hosszantartó éljenzés.) Ilyen körülmények között ma a politikai helyzetet ebben az országban igen röviden lehet distingválni. Ma már nincsenek politikai pártok, nincs politikai felfogás, nem azt kérdeztük, hogy ki a hazafi és ki a hazaáruló. Ma egy táborban vannak a hazafiak és nem kérjük, hogy milyen forma mellett remélik a haza boldogságát, a másik táborban vannak azok, a kik arról beszélnek, hogy mit kaptál és mire vársz még (taps és viharos éljenzés). Így fejtem meg, hogy mért maradtam meg eddig és mért hagyom ott a főispánságot s így fejtettem meg azt is, hogy ma minden magyar embernek ott van a helye, ahol a többi hazafinak. A ki ezekhez nem tartozik, az a másik hazaáruló bandához tartozik.

A közönség a Hungáriában kuruc- és Kossuth-nóták mellett sokáig elmulatott. Fel-fel hangzott a bus szózat, hogy „Nem boldog a magyar“, de meg volt rá a válasz is: „Mégvirrad még valaha.“

## A h é t r ől.

— december 15.

— **Lits Gyula elköltözése.** Lits Gyula vármegyénk volt főispánja kedden költözött el végleg vármegyéje székhelyéről, mikor is a délelőtti vonattal Korponán át Selmecre utazott. A pályaházban a vármegye tisztikara élén Czobor László alispánnal, továbbá díszes és előkelő közönség jelent meg végső bucsura. Közte városunk és a vidék hölgyei, kiknek nevében Pályi Pálné pompás virágcsokrot nyújtott át Lits Gyulának, ki megkötve vett búcsút.

— **Az egyházmegye köréből.** Rotbítsek Ferenc dr. nagymarosi esperes plebánost a budapesti központi papnevelőintézet alkormányzójává nevezték ki, és a nagymarosi plebánia vezetésével Csizmazia Ferenc országgyűlési képviselőt bízták meg. — **Ferenczy György** szalkai plebánost a nagymarosi kerület rendes, Simor László bajtai plebánost ugyanezen kerület helyettes alesperesévé nevezték ki.

— **Szabó Mihályról.** Szabó Mihály főispáni kinevezését az esztergomi sajtó is megkommentálta.

Az *Esztergom és Vidéke* így ír: A hir gyorsan bejárta a várost s örömmel töltötte el mindazokat, kik Szabó Mihály egyéniségét ismerik, de másrészt fájó érzéssel töltötte el azokat, kik Szabó Mihálynak fényes tehetségét, puritán, intakt jellemét, szeplőtelen multját, munkakedvét, munkabírását és kitartását ismerik, akiben a vármegye jeles vezető erőt veszít. 23 éve szolgálja Esztergom vármegyét odaadással, hűséggel, ki az alispánválság folytán arra volt predesztinálva, hogy a megye vezetőjét vegye át, ami igaz óhaja volt mindazoknak, kik a megye sorsát szívükön viselik. Élete, jövője Esztergom vármegyéhez volt növe, melyet igazán szeretett, s melyet boldognak, meglepődöttnek látni önzetlen célja volt, de a mely nemes intencióinak megvalósításában avatatlan kezek aknamunkája lazítani igyekezett azt a talajt, melybe törekvései megingathatlan szilárdan vertek gyökereket. A válás pillanatában azzal gondunk Isten veled-et ő méltóságának, mint lapunk egyik volt tulajdonosa és ezideig jeles tolu munkatársának, hogy engedje meg a mindennek Urat, hogy magas állásában a haza igaz boldogulásának utait egyengesse, s adja meg neki azt, hogy az áldatlan harcok lezajlásával, büszkén emlegethessük majdan városunk e szülöttének nevét. Ez legyen jutalma annak a keserűségnek, melyet most magával visz, amit az utóbbi idők méltatlan támadásai és a tisztikar kebelében meghonosítani igyekezett, a szó nemes értelmében vett kollegiális és baráti viszony meghonosítását munkáló törekvéseinek hajótörése szült.

Az *Esztergomi Lapok* közli a vármegye ellenálló határozatát, és következőket fűzi hozzá:

Az új főispán híres erélye most állja majd ki a próbatüzet. Meglátjuk, hogyan megy neki a végsőkig elszánt megyei elhúzóknak. Annyi bizonyos, hogy a sok gyászos példa nem riasztja vissza és szerencsét próbál. Érdeklődéssel várjuk az események kialakulását.

Az *Esztergom* szerint Szabó Mihályt családja és rokonai hir szerint arra kérték, hogy megrendült egészségére való hivatkozással hártsa el magától a főispánságot, de a kinevezett szilárdan állja elhatározását.

Ugyanez az *Esztergom*-nak írják *Ipolyságról*: Szabó Mihályt rendkívüli nagy érdeklődéssel várják. A szövetkezett ellenzéki vezérférfiak mindent elkövetnek, hogy a beiktatást megakadályozzák. A megyebizottság azon tagjait, kik netalán Szabó Mihály beiktatásához segídekzet nyújtanak, minden téren bojkottálni fogják az új főispánnal együtt. Az ipolysági kereskedők, vendéglősök és berkocsisok, a megyebeli urak és a város közönségének felszólítására elhatározták, hogy Szabó Mihálynak és társainak semmi pénzért nem adnak ételmet, lakást és kocsi. A megyebizottsági tagok egyszerű fekete koporsókat esinaltatnak s titokzatos mosolygással mondják, hogy olyan installáció még nem volt, mint náluk lesz.

A törvényhatóság különben tegnapelőtt ülést tartott, melyben Ivánka Oszkár javaslatára egyhangulag elhatározta, miszerint B. Szabó Mihálytól az esküt ki nem veszi s a tisztviselőknak megtiltja, hogy az új főispánnak engedelmeskedjenek. A közgyűlési termet lepecsételtek. A városban a lakatosok megesküdtek, hogy ki nem nyitják ezer forintért sem. Ezekből látható, hogy mily veszedelmes szerepre vállalkozott B. Szabó Mihály. Esztergomvármegye törvényhatóságával a most folyt alkotmányos mozgalmakban élénken szembe helyezte magát s nincs senki, a ki, pláne kinevezetése után, marasztalná.

Esztergomi tudósítónk szerint Szabó Mihály jónak találja, hogy a főispáni hivatalos helyiségekben a jegyzőket fogja

találni, mert legalább fűtött helyiségei lesznek. *Kevesebb* ellenállásra Ipolyságon el van készülve, de Selmecről sokkal kedvezőbb véleménye van. (Ugy látszik nem ismeri a selmeci akadémikusokat.) Elélmiszert és hajdut hoz magával, valamint katonaság is jön.

Egyébként Szabó Mihály jövő májusban költözik családjával végleg Ipolyságra. Annyi bizonyos, hogy szép színes üegek vannak a horoszkopjában.

— **Az igazságügy köréből.** Az igazságügyi ügyvivő Földes Bernát dr. ipolysági kir. törvényszéki jeggyakornokot ugyane ide jegyzővé nevezte ki.

— **Nógrád Berchtold ellen.** Balassagyarmatról táviratozzák, hogy Berchtold Artur gr. Nógrádmegye új főispánja kedden reggel nyolevan rendőr fődözete alatt bevonult székhelyére. A megyeháza bejáratait és folyosóit megszállták a csendőrök egy katonai fegyverkovács feltörte a közgyűlési terem s a főispáni hivatal ajtaját s gróf Berchtold elfoglalta hivatalát. A megyeháza előtt óriási néptömeg gyűlt össze s zajosan tüntetett a főispán ellen. A vármegyeházra gyászflobogót tűztek ki. Délután egy fekete koporsót vittek el a főispán ablaka előtt — a koporsóra akasztófa volt festve. Este felé gróf Berchtold sok csendőr és két század honvéd-gyalogos kíséretében kiment a vasuti állomásra és elutazott Balassagyarmatról.

Nógrádmegye 55-ös bizottsága ilyen kiáltványt boesátott ki: Komoly, tekintélyes társadalmi állású, igazi uriembernek mondták ki, hogy ők, akik azelőtt, régen barátai voltak gr. Berchtold Arthurnak: a főispán Berchtoldot nem ismeri többé! Polgártársak! Ti is tegyetek így. Sem ingyen, sem pénzért, sem szíveségből, sem elnézésből ne teljesítsetek a főispán részére szolgálatot! Annak, aki oly szegyenletes bevonulást rendezett ma magának! Negyven csendőr előtte, negyven utánna!! Feltörte a vármegyeház ajtajait!! Szép bevonulás!!

Társadalmi körötökbe ne vegyék be, vele sem hivatalosan sem a magán életben ne érintkezzenek. Adjátok tudtára, hogy nagy bünt követ az el, ki nemzete alkotmányát sérteni merészi. Adjátok tudtára mindenkinek, hogy azokat, kik vele bármiféle módon érintkezésbe lépnek, őt fogadják, neki szolgálatot tesznek, a vármegye közönsége ugyanolyan elbánásban fogja részesíteni.

— **Hangverseny Korponán** Korponán az ott létesítendő kórház javára december hó 30-án Czobor László alispán és Kovács S. Endre dr. főorvos védnöksége mellett hangversennyel egybekötött estét rendeznek, a melynek műsora: 1. Holezer Bólanó magyar dalokat ad elő zongorán. 2. Eisert Eszti monológot mond. 3. Lehotzky Olga és Strakovics Aranka Grieg op. 16 koncert darabját adják elő zongorán. 4. Tartler Karola, operett részleteket énekel Eisert Eszti zongora kíséretével és 5. Wilkoter János előnyösen ösmert koncert hagedüs adja elő Beriot koncert 1. darabját és Bihari Primaciális magyarját — A rendezőségben Korpona intelligenciája és Ipolyságról Czobor Miklós, Czobor Gyula dr., Nyáry Alfonz br, Czompó Ede, Totovits Kálmán, Okolicsányi István, Berzeviczy Béla és Sartorius István vannak.

— **A pénzügy köréből.** A pénzügyminiszter Fayl Zoltan ipolynyéki és Farkas Aron ternovai járási számvevőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Rehabilitált tanítók.** Mint annak idején lapunk is jelentette, Smetana Szaniszló és Tóth Sándor korponai tanítók ellen bűnvizsgálat indult meg amiatt, hogy egy kis fiut halálra pofoztak. Mint lapunknak jelentik, a folyamatba tett bűnügyi vizs-

gálat mindkét tanító teljes tisztázásával végződött. A beszüntető végzés így szól: *Végzés.* Halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt terhelt Szmecana Szaniszló és Tóth Sándor elleni bűnygyben folyamatba tett vizsgálatot, tekintettel arra, hogy a kir. ügyészség a vádat elejtette és annak képviselőjét az arra jogosított sértett a Bp. 42.-§-ában meghatározott időlen át nem vette, *megszüntetem.* A kir. járásbírósg Korponán, 1905. évi december 1-én. Holics dr. kir. aljárásbíró, mint vizsgálóbíró. Készséggel működünk közre jelen közleményünkkel is, hogy a rehabilitáció minél nagyobb körben érvényesüljön.

— **Karácsonyfa ünnep az óvóban.** *Kolos* Iona óvónő, mint minden évben ez idén is rendez karácsonyfa ünnepet az óvóban e hó 21-én délután 3 órakor. E szép és megható ünnepségre szívesen látják a vendégeket.

— **Halálos szerencsétlenség.** *Parkas* Antal ipolysági lakos vasúti munkás e hó 15-én oly szerencsétlenül került a tolató répa-kocsik közé, hogy derekát összenyomta. Haldokolva szállították be az ipolysági közpórházba hol ma délelőtt meghalt. Három árva hagyott hátra.

— **Színház.** Az utolsó színházi hátról számolunk be, a melynek befejeztével egy évig ismét nem lesz színháza Ipolyságnak. Az elmúlt hét a jutalomjátékok hete volt.

A *tavaszi* című nagy operettet *Halmay* Mici választotta jutalomjátékaul. Egy való menyecskét játszott benne, a ki kedvesen dalolt, ügyesen táncolt és a közönség tapsai közepette egy eszokor virágot is kapott. Ez *Halmay* Micinek egyben bucsufellépte is, amennyiben édes atyja egy heti vakációt engedett neki. Ez estén lépett fel betegsége után *Medgyessy* Erzsé, kit a közönségörömmel fogadott, és sokat tapsolta dalait.

*Ördög mátkája* népszínmű volt a *Kispálfi* János jutalomjátéka szombaton este. *Hörös* Firtos Estánt alakította jó humorral, őt tel állandó derűltégben tartották a közönséget. Jó volt hatásos szerepében *Medgyessy* Erzsé, éléthű és erőtejes alak *Halmay* és külön ki kell emelnünk egy fiatal kezdő színésznőt, *Szell* Minkát, a ki igen intelligens felfogással, olykor valódi drámai erővel játszott szerepét, a szenvedő fiatal asszonyt.

*Náni* meit vasárnap este, a melynek címszerepét *Medgyessy* adta, a kinek partnere volt *Fehér* a joles baritonista, és ez estén is szépen énekelt *Kispálfi*, az öreg sváb megint elemében volt, *Halmay* pedig egy ós' jogász szerepében nyújtott itáláló alakítást. *Rónai*, *Szell*, *Makróczy*, *Révész*, *Pálfiné*, jók voltak.

*János vitéz* ment hótfőn negyedszer, és kedden a *Kölcsönkért feleség* után *Fehér* Vilmos és *Bodochny* Henrik karmester jutalomjátékaul hangverseny volt. *Fehér* nagyon szépen énekelt „az óra“ műdalt azután magyar nótákat, és a közönség hálásan tapsolta meg a meleg hangu, rokonszenves énekest. *Bodochny* a társulat ügyes karmestere *Cibulka*: Egyvelegét, majd *Paganini*: *Velencei* karneválját játszotta brilláns tehnikával, bravurosan, és mint máskor, most is nagy tetszést keltett. *Makróczy* Levente A két veréb című románót énekelte érzéssel.

*Nebántsvirág* *Medgyessy* Erzséke jutalomjátéka szerdán. Látszott a színhízon, hogy a szezon vége felé közeledik, mert közönség gyéren volt benne. Pedig sajnálhatták, a kik elmaradtak, mert bár

régi operett a *Nebántsvirág*, az újabb természetben nem akad hozzáfogható. *Medgyessy* temperamentumosan játszott, szépen énekelt és jó segítőársai voltak *Kispálfi*, *Halmay*, *Makróczy* és a többi. A primadonna szép virágcsokrot is kapott.

A „*Sasok*“-kal fejezte be esütörtökön este *Halmay* Imre színigazgatónk a szezonút. Az előadás a régi jó volt, a régi szereplőkkel. *Szell* Minka izléses, diszkrét játéka különösen említésre méltó, a mely nagyon tetszett a közönségnek. Maxit *Halmay* Mici helyett *Dénes* Marcel játszotta. *Halmay*, *Kisálfi*, *Fehér* igen jók voltak, és színészeink kerek, összevágó előadásban bucsuztak el a közönségtől.

Hogy bezárultak az ipolysági színház kapui örömmel regisztráljuk, hogy közönségünk lelkes színpártolonak bizonyult, dacára annak, hogy a társulatnak kötszegtelenül voltak hiányai és fogyatékoságai. *Halmay* Imre igazgatót a közönség jóindulattal fogadta és támogatta, és valószínű, hogy ha jövőre ismét bejön és társulatát megerősítve hozza közénk, hasonló rokonszenves fogadtatásban lesz része.

— **Tisztújítás az „Iparos Körben.** Az „Iparos Kör“ vasárnap e hó 17-én tartja rendes évi közgyűlését, *Bácsi* Máté elnök elnökléte alatt melynek a legfontosabb tárgya a tisztújítás.

— **Zöldi Márton Ipolyságon.** *Zöldi* Márton, a kiváló író, esütörtökön városunkban járt Végighallgatta a törvényeszéki főtárgyalást és este a színházban volt, a hol *Medgyessy* Erzsével az ő régi ismerősével beszélgetett.

— **Szomorú számok.** Az országos statisztikai hivatal most közzétett adatai, amelyek október hónapra vonatkoznak, azt az elszomorító dolgot bizonyítják, hogy hazánk népessége erősen esökken; kisebb lett a házasság-kötések száma is, ellenben a kivándorlók száma egyre nő. Vármegyénk is azok közé tartozik, hol legkisebb volt a születések aránya 2'05 százalék.

— **Szilveszter est.** Az ipolysági atletikai klub e hó 14-én tartott gyűlésén elhatározta, hogy az ideai szilveszter-estét saját alapja javára fogja rendezni.

— **Az anyák büszkesége,** a szép és egészséges gyermek, hogy ez elérhető legyen, igyék a gyermek a hidegebb évszakban állandóan *Zoltán* fele csukamáj-olajat *Tápereje* nagy szaga, ize nines és könnyen emészthető. Üvegje 2 kor. a készítő *Zoltán* B. gyógyszerárában Budapest és kapható a helybeli gyógyszerárakban is.

— **Kanyarójárvány.** A kanyaró járvány egyre tartja magát makacsul vármegyénkben. A legutóbbi orvosi kimutatók szerint a következő községekben fordult elő kanyaró-megbetegedés: Felsőfehérvár 8, Bút 3, Alsófehérvár 7, Tegzesbórfő 3, Tompa 3, Erdőmög 10, Kóvár 4, Ipolybalog 24, Gyerk 12, Szokolya 7, Zobegény 10.

— **A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter értesítette vármegyénk alispánját, miszerint megengedi, hogy *december 24 és 31-én* nyitva legyenek az üzletek. A fodrászoknak megengedte a miniszter, hogy mind a két napon egész napon át végezzék a munkájukat.

— **Karácsonyra** rendkívüli alkalom női ruhakelmékben (*Damentuch*) 120 széles különböző mintákban métere 1 kor. és feljebb, valamint játék-árak dus vászásokban, felhuzható gépezettel 1 kor. is feljebb, — kaphatók *Hirschfeld Miksa* dévátáru kereskedőnél Ipolyságon.

— **Tűz.** *Bakabányán* e hó 10-én egy pajta a benne levő takarmány — szalma és gazdasági eszközökkel együtt leégett. a ki 1920 korona melyből biztosítás révén 920 korona megtérül. —

## IRODALOM és MŰVÉSZET.

(\*) **A Nagy Képes Világtörténet** tizenkét hatalmas köteté immár együtt van. A magyar tudománynak és Marczli Henriknek, a ki szerkesztette, s felerészben írta, elévülhetlen monumentuma e mű. Az egész emberiségnek, az egész civilizációnak a története ez; mert a vállalat alapeszméje az volt, hogy az eszmék fejlődését, az emberiségnek mai fejlettségére vezető utját rajzolja meg, csaták s királyok története helyett. Ily módon több lett a munka pusztán politikai vagy katonai történetnél; az emberi művelődésnek, gondolkodásnak, a gazdasági elméletnek, az irodalomnak és művészeteknek történelme lett belőle. Valóban mindent magában foglal, a mi külön-külön csak anyaga lehet a történelemnek.

A szöveg magyarázatainak megértésében e részt illetőleg kitünő gonddu összeválogatott, jellemző és szép illusztrációk támogatnak, köztük számos térképmelléklet és sok művészi kivitelű színes műmelléklet; autogrammok, okiratokfacsimiléi. Hogy csak a most megjelent XII. kötetnél maradjunk, benne van az a kis levélke, melyet egy kapitány naplójának egy lapjára diktált Bismarcknak I. Vilmos császárral, a resonvillei táborban, hiradásul a királyné számára. Benne van Moltke kézírása, Deák Ferenc levele az őt sógoránál ért rablótámadásról Kemény Zsigmondhoz, az első magyar felelős minisztérium kinevezése, a csalódásig hű facsimilében, a Talpra magyar kézírata, Széchenyi, Kossuth, Deák arcképei, ő felsége és Rezső, trónörökös arcképe, és névalírása, stb. stb. Ez maga mutatja, hogy ebben a kötetben, mint a Világtörténet többi kötetében is, erősen ki van domborítva a magyar történelem, s hozzá van fuzve az európai népek s így a világ történetéhez. Ez e munkának hazafias érdeme, hogy történetünket hozzákapszolja a nyugati világhoz, melynek eszmeáramlatai valósággal mind átesaptak hazánk földjén. Ezt magunk sem láttuk eddig ily világosan, mint a hogy ez a könyv megtanít reá, s reméljük, ebből a külföldi tudósok is meg fogják tanulni. A Nagy Képes Világtörténet XII. nagy kötetben teljes. Egy kötet ára 16 kor. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **A „Magyar Lant.”** új szerkesztősége: Kereszti István, Lányi Ernő, Klöckner Ede, tartalmas lapot nyújt a zenekedvelő közönségnek. Tóth Árpád komoly tanulmányán kívül, naplóalakban a fővárosi zenei események, majd Lányi Ernő aforizmái — a vidék s a külföld zenei eseményei nek megbeszélése és teritkái rovat következnek. Társalapja, a „kenékal Magyarország“ épen 300-ik számával állit be. érdekes tartalma: Lányi Ernő „Kuvikmadár“ dala, Heidberg Albert „Tom-Pick“ című operettjéből „Senki dala“, Tschaikevsky: „Barcarolle“ zongorára 4 kézre, Sekuomann F. „Mignon“ című zongoradarabja, A bővebb ajánlásra nem szoruló zenelapok együttes előfizetése — negyedévre — 6 füzetre 3 korona és előfizetések, ugy bármely hangjegyekre szóló megrendelések — Klöckner Ede „Zenélő—Magyarország“ kiadóhivatalához Budapestre intézendők.

(\*) **Kellemes meglepetést** szerez előfizetőinek a Magyar Hirlap. Minden ujennan belépő előfizető ugyanis január hó elsejéig ingyen kapja a lapot és karácsonyra egy kiválóan izléses diszes kiállítású alkalmi naptárt, ha előfizetését karácsony előtt beküldi. A Magyar Hirlap este jelenik meg Budapesten és kora reggel odér minden vidéki városba. A Magyar Hirlap tizenöt éves multjának minden egyes napja amellett bizonyít, hogy a nemzeti iránynak, a szabadelvű haladásnak, az emberi jogok kiterjesztésének, a gazdasági fejlődés előkészítésének tántoríthatatlan bajnoka. Naponkint arra törekszik és e törekvését meg is valósíthatja, hogy nap-nap után páratlan érdekességű újságot nyújtson olvasóinak. Országszerte nagy feltűnést és érdeklődést keltett azon útjása, hogy az eseményeket fényképfelvételekben és rajzokban mutatja be. Levelező van

nak a világ összes nevezetesebb városaiban és egész Magyarországon. A Magyar Hírlap szépirodalmi közleményei elsőrangúak. Eredeti tárcái a legjelesebb magyar írók tollából valók. Fordított tárcáiban a világirodalom kitünőségeit mutatja be. Regényei magas színvonalúak és érdekfeszítők. Minden előfizető hónaponta egy-egy rendkívül érdekes magas színvonalú szépirodalmi kötetet kap teljesen díjtanul. Az egész esztendő folyamán tehát tizenkét gyönyörű ingyen könyvhöz jutnak az állandó előfizetők. A Magyar Hírlap előfizetési árai: Egy hónapra 2 kor. 40. fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14. kor. Egyes szám ára 8 fillér vidéken 10 fillér, mutatványszámot kívánatra bárkinél. külföld. Magyar hírlap V., Honvéd-utca 19. szám

### Kulissza pletykák.

Se pénz, se posztó,  
bucsuzik a színlaposztó. . .

Ime: a méla akkord. . . *Halmai* direktor becsukta a színházat, és vagy egy évre itthagytott. A közönség dicsérete, hogy nem utazott a színigazgatók rendes alkalmosságával — *utárvétellel*. . .

*Halmai Mici*, a kis naiva beszélget egy tisztelőjével, a ki ilyenformán áradozik:

— Maga olyan jó, olyan édes, nemes szívű leány. . .

*Micike*, a ki egy ideig elmélázó pillantással halgatja széptevő lovagját, egyszerre felsikolt:

— Jézus Mária!

— Mi baj?

— Dehogyan vagyok jó... én egy — *gyilkos* vagyok!..

— ? ?

— Odahaza vannak a csirkém és ma meg sem ettem őket. . .

Érdekes eset történt a minap este *Széli Minkával*. A „csinos, de kissé hüvös” művésznő iránt a társulat egy tagjában tikasztó szenvedelmek lobognak, a melyek örült féltéssel töltik be lelkét.

Tehát ez a titkos imádó egy este úgy látta, hogy *Széli Minka* egy tisztelőjét fogadja. (*Hony soit stb...*) Borzasztó idea fogamzott meg agyában. A kellékes-től kért 4 darab furót és néhány csavart, és mikor szegény *Minka* a leggyanútlanabbul pihen *Morfeusz* sóvár karjaiban, az ajtaját és ablakát befúrta, hogy megfogja a galambot a remélt vércsével a kalitban.

Reggelre kelve nyitogatja *Széli Minka* az ajtót, de nem megy.

— Szent Isten, de hideg lehet, — mondja, — befagyott az ajtó!..

A féltékeny kolléga készségesen és bizonyos kárörömmel siet segítségére, és kíváncsian dugja be az ajtót az orrát, a hol — senkit sem talált. . .

Szégyenkezve vallotta be bűnét, de persze, hogy szerelme ezental még reménytelenebb.

*Makróczy Levente* hitelesen bebizonyította, hogy az arcán volt karmolás nem női kacsóktól ered.

— Mert, uram, — mondja, többek közt a tenorista, — ilyesmit nem kell letagadni, a legszebb siker, a legnagyobb diadal az ilyen édes emlék. . . Ugy-e?

Dénes Marcel köhint rá, (a mi sokkal erősebb bizonyíték, mintha tüsszentenek) és én — hiszek. . .

Most még elmondhatnám azt, hogy *Pintérnek* töképezen, *Széli Minkának* vőlegénye van, *Dénes* sokkal jobban sakkozik, mint játszik, *Makróczy* igazán csókol a színpadon; azt is kiirhatnám, hogy *Széli Minka* előre küldte a szoknyáit Érsekújvárra, és a „Sasok”-ban nem tudott miben játszani, de hát én diszkrét ember létemre csak nem fogok — pletykázni.

Pukk.

7149. 1905. tkv. szám.

### Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy *Bori István*né *Szabó Erzsébet* végrehajtatonak özv. *Bankházi András*né szül. *Kotasz Lidia* végrehajtást szenvedő elleni 135 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó *Füzesgyarmat* község 442 sztkvben 1/2 részben *Bankházi András*né szül. *Kotasz Lidia* végrehajtást szenvedő nevében és 1/2-ben *kisk. Kotasz Andás* nevében

álló A. I. l. sorsz. 134 hrsz. 177. népsorsz. 800. kor. törvényes becsértékű ház 1906 évi január hó 10-én d. e. 10 órakor *Füzesgyarmaton* a község házában a megállapított kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzül letéte mellett a becsáron alulis el fog-nak árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 30 60 és 90 nap alatt egyelő részletekben 5 százalék kamatokkal együtt lefizetendő

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint a fent megjelölt községi előjáróságnál megtekinthetők

Kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság. Ipolságon, 1905. október 9-én.

Oravetz

kir. tszéki bír.

### Ügynökök

kerestetnek a „Pesti Hazai Első Takarékpénztár” (az ország legnagyobb takarékpénztára) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiadott részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játéktérve utólérhetetlen. Évente 3 huzás 600.000, 400.000, 300.000, 200.000 koronás főnyereményekkel és sok melléknyereménnyel.

**Magas jutalék és jutalomdíj!**  
Sikeres működésnél esetleg havi fizetés. Anyag miatt forduljanak

**Dirnfeld Testvérek**  
bankházához (Alapítva 1885-ben.)  
Budapest, IV. Váci-utca 2.

Aláírási előjegyzéseket

ezen sorsjegyre készpénzfizetés ellenében már most elfogad  
**Dirnfeld Testvérek** bankháza.  
Budapest, IV. kerület Váci-utca 2. zs.

## Karácsonyra és ujévre.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy ös-zeköttetésem folytán sikerült

**likőröket**

50 százalékkal olcsóbban beszereznem, a melyek üzletemben palackonként 80 fillértől 3 kor-ig kaphatók

**SE C pezsgő**  
üvegje 2 korona.

**Valódi tokaji bor.**  
litere 2 korona 40 fillér.

**Moszkvai karaván tea**  
kitűnő rumok

**SCHMIDT-féle és egyéb kitűnő gyártmányu CSEMEGE-CUKORKÁK, és más csemege különlegességek olcsó árban, nagy választékban**

**Mangold Mór**  
bodegájában  
Ipolságon.

## Vadászati jog bérbeadás.

Alulírott, mint a *vámosmikolai urbéres birtokosok* elnöke közlése, hogy a *vámosmikolai határban fekvő közös erdő és közös legelő* illetőség mintegy 200 katasztrális hold terület

### vadászati joga

1905. évi december 21-ik napján d. u. 3 órakor *Vámosmikola község házában* nyilvános árverésen bérbe fog adatni és pedig egymás után következő 6 évi időtartamra.

A bérelni szándékozók tartoznak az árveréskor 17 kor. bánatpénzt letenni, mely összeg az utolsó félévi haszonbérbe fog betudatni a legtöbbet ígérő javára. Kikiáltási összeg 170 kor. melyen alul a vadászati jog nem adatik bérbe.

A többi feltételek az árverés napján fognak az árverezőkkel közöltetni.

Kelt *Vámosmikolán*, 1905. december 7 napján.

**Kádár Kálmán**  
elnök.

7768. 1905. tkvi. szám.

### Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a *Bgyarmati népbank* végrehajtatonak *Beliz János* végrehajtást szenvedő elleni 85 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében, a területéhez tartozó *Középpalotta község* telekkönyvében foglalt következő ingatlanokra u. m.

1. a 15. sz. tkvben I. 1—8. 11—15. sor. 168 népsorsz. házból hozzátartozó kertekből, szántókból és rétekből *Beliz János* végrehajtást szenvedőt illető fele jutaléka 698 kor.

2. a 22. sz. tkvben I. 1. sor. 31. hrsz. a. foglalt 15 népsorsz. egészben *Beliz János* végrehajtást szenvedő nevében álló házra 62 kor.

3. a 149. sz. tkvben I. 1—10 sorsz. közbirtokossági ingatlanokból B. 165. alatt *Beliz János* nevében álló jutaléka 6 kor.

4. a 351. sz. tkvben I. 1. sor. 1959. hrsz. a. foglalt egészben *Beliz János* végrehajtást szenvedő nevében álló 585. □-os területű L. azokban lévő rét és pajtára 20 kor. és végül az 5. 506 sz. tkvben a 1. sor. 1751. hrsz. a. foglalt 3/6 od részben *Beliz János* végrehajtást szenvedő 3/6 od részben pedig *kk. Szemel János*, *Emil* és *György* végrehajtást nem szenvedő társulajdonosok nevében álló *Djela dülöbéli* (az 1881. 60. teikk 156. §-a alapján) egész 585. □ ölnyi területű szőlőre 324 kor. törvényes becsárban 1906. évi január hó 15-ik napjának d. e. 10. órája *Középpalotta község* házában a megállapított kikiáltási ár 10 %-ának bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is el fognak árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60, s 90 nap alatt 3 egyenlő részletben, 5% kamatokkal együtt lefizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint a fent megjelölt községi előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság. Ipolságon, 1905. november hó 3-án.

Oravetz  
kir. tszéki bír.

787. 1905. vh. szám.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbíróságnak 1905. évi V. 268 s V. 493. számú végzése következtében Prokopp Gyula dr. és Reiner Lőrinc dr. ügyvéd által képviselt Oberth Mária és Hegedüs Lajos javára Skolka József ellen 577 kor. s járulékaik erejéig 1904. évi december 3-án, és 57 kor. 84 fill. s járulékaik erejéig 1905. évi július hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 2021 koronára becsült következő ingóságok, ugyminat sertések stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vámosmikolai kir. járásbíróság 1905. évi V. 268/4. számú végzése folytán 577 kor., 57 kor. 84 fill. tőkekövetelés, 577 kor. ennek 1904. évi március hó 29. napjától, 57 kor. ennek 1904. évi november hó 1. napjától járó 5 százalékos kamata nyolcad, százalék váltódíj és eddig összesen 275 korona 82 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Letkésen leendő eszközzésére 1905. évi december hó 13-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107 és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáronatul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. tc. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

V-mikolán, 1905. december hó 29. én

**Németh Emil**  
kir. bír. végrehajtó

5010.1905. tkv. szám.

**Árverési hirdetés kiadvány.**

A vámosmikolai kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Sommer Mór dr. ügyvéd által képviselt Hegedüs Sándor szobi lakos végrehajtató kérelme folytán — Likler Mihály által képviselt kkoru Likler Gyula, Mária, Ferenc, Erzsébet és Kálmán újpesti lakos végrehajtást szenvedett elleni 960 kor. 16 fill. tőke, ennek 1900. március 14-től járó 5% kamata, 114 kor. 10 fillér eddigi, valamint 48 kor 90 fillér jelenlegi és a még felmerülendő költségek, nemkülönben Hegedüs Kálmán szobi lakos 1904. október 19-től járó 5 százalékos kamata 70 kor. 30 fill. per, 19 kor. 50 fill. végrehajtási költség, továbbá Hegedüs Lajos szobi lakos 973. kor. 74 fill. tőke, ennek 1900. október 21-től járó 5 százalékos kamata, 111 kor. 60 fill. költség, — továbbá Sommer Mór dr. vámosmikolai lakos 170 kor. tőke, ennek 1905. február 3-tól járó 5 száza-

lék kamata, 48 kor. 30 fill. per, 19 kor. 50 fill. végrehajtási költségek, — továbbá Hegedüs Sándor szobi lakos 208 kor. 11 fill. tőke, ennek 1905. január 1-től járó 5 százalékos kamata, 78 kor. 80 fill. költség, valamint Hegedüs Kálmán szobi lakos 690 kor. 82 fill. tőke, ennek 1905. április 18-tól járó 5 százalékos kamata, 76 kor. 30 fill. per, 25 kor. 50 fill. és 25 kor. 50 fill. végrehajtási költség, követelések kielégítése végett az árverést elrendelte.

Minek folytán Szob község házában 1906. évi január hó 13-ik napján d. e. 10 órákor megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog a következő ingatlan, u. m:

1. A szobi 1068. sztkvben kiskoru Likler Gyula, Mariska, Ferenc, Erzsébet, és Kálmán tulajdonául bejegyzett 1 sorsz. 301/b. hrsz. kert s azon épült 27 népsorsz ház, kikiáltási ára 1723 korona.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzűl a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényát szolgáltatni

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.  
Vámosmikolán, 1905. augusztus 24.

**Kraicz**  
kir. aljbíró.

# Egy hónapig teljesen ingyen!

A ki már most beküldi, — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget AZ UJSÁG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: AZ UJSÁG-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 kor. 40 fillér, három hónapra 7 korona. — AZ UJSÁG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. — Gyönyörű husvét a l b u m! Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös emlékiratait most közli AZ UJSÁG. — Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

## PAGLIANO-SYRUP

## VÉRTISZTÍTÓ-SZER

előállítva 1838. óta

Utánzatoktól óvakodjunk.

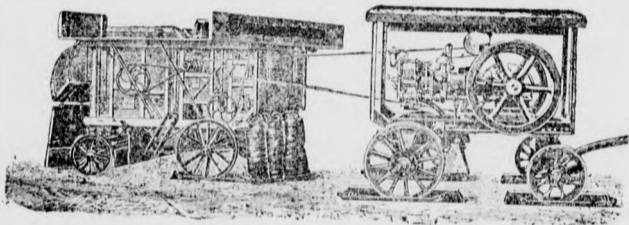
Kérjük minden üvegen a világoskék gyári végjegyet Professzor  
GIROLAMO PAGLIANO névaláírással.Girolamo Pagliano tanár által  
Firenz, via Pandolfini (Olaszország)Főraktár Magyarország részére:  
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza BUDAPEST,  
Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel,  
tisztá és ment káros alkatrészekből.

## SCHICHT-SZAPPAN!

(„Szarvas“ vagy „kulcs“-szappan)  
a legjobb és használatban a  
legolcsóbb, minden ruhanemű  
és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 kórt fizet Schicht György cég  
Aussigban bárkinek, aki bizonyítja,  
hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely  
káros keveréket tartalmaz.

A világ legjobb cséplőkészletel.  
Teljes jótállás kitűnő cséplésért.



Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is  
használhatók.

112 díjjal kitüntetett!

A világ legegyszerűbb és  
legtökéletesebb motor-  
cséplőkészleteit,

valamint a legtökéletesebb  
benzin, petrolin-, as-  
ványolaj-motorokat  
ajánlja teljes jótállás mel-  
lett legjutányosabb árban  
3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI. Nagymező-u. 37-39.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeesken-  
dő készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb  
benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villamos gyújtású  
benzinlokomobil  
cséplőkészletek.  
Nagy munkateljesítés. Olcsó árak. Legesekélyebb napiköltség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar  
venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos KÁLLAY F. és Tsa Budapest, Nagymező-u. 37-39.  
címre ügyelni! Árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.

Legszebb karácsonyi  
és újévi ajándék

egy művészi  
fénykép felvétel,

a melyet nagy szakavatottság-  
gal és kiváló ízléssel eszközöl

a „Rembrandt“-fényábrda  
tulajdonos:

**Bartos Henrik**  
Ipolyság, Winter-ház.

Felvételek mindig eszközölhetők.  
A műterem fűtve van.

Kis és nagy meny-  
nyiségben kapható  
különböző

**műtrágya,**  
**erőtakarmány,**  
**melasse,**

kőbányai sörök  
**Salgó Gábor**

gabonakereskedőnél,  
Balassagyarmaton.

átköltözéseket  
és Butor szállításokat



**FODOR J.** szállító  
Balassagyarmat.



Minden varrógép

ezen védjegyet  
vi selt.

Nyomatott NEUMANN JAKAB gyorsajtóján Ipolyságon.